

Beschreven schijf

Orgels uit Averbode en Herentals

Prachtig gewoon dat we her en der in het land nieuwe initiatieven mogen verwelkomen die het orgel als instrument promoten.

Jonge organisten doen er alles aan om deze keizer onder de instrumenten in de belangstelling te plaatsen. Velen deden het voor hen, vele steden kregen jaren geleden hun orgelkring of een organisatie die via concerten het orgel in de kijker plaatste. Zo mochten we getuige zijn van de geboorte van de orgelradio en de nieuwe West-Vlaamse orgelvereniging Orgel!West. Tal van interessante opnames zagen het licht. Hier wil ik het hebben over de cd (RMJ 1501) ingespeeld door organist Bart Wuilmus op het Verschuierenorgel van de Abdijkerk in Averbode en het Moorsorgel uit de Begijnhofkerk in Herentals.

Zoals elke rechtgeaarde organist is Bart Wuilmus een flexibel inzetbare muzikant, een allround musicus als het ware die in alle facetten van een haast vervlogen beroep excelleert. In een nooit aflatend enthousiasme is Bart organist, klavecijnist, begeleider, componist, improvisator, continuospeler bij diverse ensembles, medewerker bij verschillende muzikale verenigingen en lesgever aan drie academies. Deze muzikale levensvreugde en savoir-vivre kreeg hij wellicht mee van zijn leerkrachten Stanislas Deriemaeker, Joris Verdin, Wim Henderickx en Marc Van Driessen, zijn orgelleraar die jammer genoeg in 2015 overleed en aan wie hij deze schijf dan ook opdraagt.

De cd laat twee orgels horen; beide zijn zeer recent gebouwd: het Verschuierenorgel van de Abdijkerk in Averbode werd in 2002 vervaardigd en het Moorsorgel uit de Begijnhofkerk in Herentals in 2013. Organist Wuilmus is gepokt en gemazeld in de barokmuziek en dit weerspiegelt zich dan ook in de gekozen composities. Er is werk te horen van Dieterich Buxtehude, Georg Böhm, Johann Pachelbel en Johann Sebastian Bach. Ook zijn improvisaties zijn gestoeld op de barokke muziekstijl. Zo laat Bart zijn inspiratie los in een concerto in drie delen, een vierdelige suite en in een trio en fuga op het koraal "Lasst uns erfreuen herzlich sehr, Halleluja". De opnames zelf zijn wat verdeeld over een groot aantal jaren. De koraalbewerkingen stammen uit een live-opname van een concert uit 2008, de nummers in Herentals zijn van 2014 en de rest werd in 2015 opgenomen. Toch klinkt alles heel homogeen. Een mooi en goed gedocumenteerd boeklet in drie talen vergezelt deze schijf. De orgels worden erin voorgesteld via prachtige foto's en hun respectieve dispositie; de ontstaansgeschiedenis wordt in geuren en kleuren verteld en de stukken zijn van commentaar voorzien. Er is duidelijk

veel werk gestoken in de presentatie alsook in de uiteindelijke klankhomogeniteit van het geheel. Het inlegboekje besluit met een gedetailleerde notatie van alle registraties van ieder werk. Deze schijf is niet alleen een zegen voor het oor maar ook een pareltje voor het oog.

Ik bespreek hier graag een van Barts improvisaties, namelijk zijn driedelig concerto (Allegro, Adagio, Allegro) op het Verschuerenorgel.

Het begindeel start als een Vivaldi-concerto dat door Bach werd bewerkt. De structuur loopt identiek vanuit een plenum (8'-4'-2'-voeten) naar een tweede gedachte op het nevenklavier. Daarna komt het initieel thema terug op het groot orgel. De stralende en opgewekte majeureklanken assimileren uitstekend met het idioom van dit orgel. De baspartij ondersteunt uitgekierend de ritmische gedachten in het manuaal. Het adagio weerklinkt op een 8' voetsbegeleiding die een melancholische melodie op de nasard (een kwintregister) flankeert met rustige akkoorden. Het laatste deel laat een stralend plenum horen met mixtuur. Opnieuw is er terrassendynamiek tussen het hoofdwerk en het bovenwerk. Bart Wuilmus beheerst hier het klankidioom van een barok concerto, hij houdt een duidelijke structuur aan in een stralende en uitgezuiverde stijl die het orgel alle eer aandoet. ■

Ludo Geloën